

Afdeling ZHZ: De stand van zaken bij het project vervanging Onderzeeboot capaciteit

Afgelopen donderdag 12/10 heeft Drs. Cent van Vliet een boeiende inleiding gehouden over de stand van zaken m.b.t. de vervanging van de Onderzeebootcapaciteit.

Cent van Vliet is thans Lid Europese Strategische Adviesraad Terma, Adviseur VIMAC, Adviseur Solartechno en voormalig Directeur NIDV.

Ten tijde van de ontwikkeling en bouw van de Walrus was, Cent woordvoerder Defensie op dit dossier.

Volgens de inleider was er toen zowel bij de Koninklijke Marine en als de Defensie-industrie voldoende kennis en kunde voor het ontwerpen en bouwen van onderzeeboten. Toch liepen het ontwerp en de bouw van de Walrus-klasse onderzeeboten door elkaar. Het gevolg was de zogenaamde Walrusaffaire.

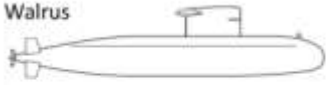

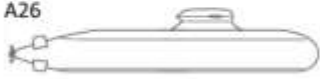
De Algemene Rekenkamer concludeerde in haar uitvoerige reconstructie een breuklijn tussen de marine-organisatie en de centrale organisatie, waar het gaat om doorgeven van informatie en het communiceren over beleidsbeslissingen die de politieke verantwoordelijkheid rechtstreeks raken. De verantwoordelijk geachte marineleiding werd dan ook vervroegd vervangen.

Uiteindelijk is de Walrus een unieke boot maar de prijs was te fors en oplevering veel te laat. Een harde les.

Toeval of niet Defensie heeft op 12 oktober de eerste onderzeeboot van de Walrusklasse, Zr.Ms. Walrus na 31 operationele jaren uit dienst gesteld. In totaal gaan 2 van de 4 onderzeeboten voortijdig uit dienst en de overige 2 gaan over maximaal 10 jaar uit dienst.

Cent vervolgde zijn betoog met het proces rond de vervanging van de Walrus-klasse onderzeeboot capaciteit. Zijn eerste constatering is dat integrale kennis en ervaring met pensioen is. Daarom heeft Defensie buitenlandse werven aangeschreven voor dit programma. Een andere constatering is dat de verantwoordelijke bewindslieden in de afgelopen (3) Kabinetten zijn opgeschoven van een standaard onderzeeboot naar een unieke onderzeebootcapaciteit. Daarnaast stond internationale samenwerking centraal op de agenda en nu komt het pas boven water nadat een winnende werf is gekozen. De vraag is of de wrange lessen van de Walrus zijn vergeten.

Een globale vergelijking te maken tussen de bestaande basisontwerpen (momenteel in productie) met de Walrus als referentie:

 <p>Walrus</p>	<p>Waterverplaatsing : 2.650 ton Lengte : 67,7 m Diameter drukhuid : 8,4 m</p>
 <p>Barracuda</p>	<p>Waterverplaatsing : 5.300 ton Lengte : 99,5 m Diameter drukhuid : 8,8 m</p>
 <p>HDW 212CD</p>	<p>Waterverplaatsing : 2.500 ton Lengte : 73,5 m Diameter drukhuid : 7,2 m</p>
 <p>A26</p>	<p>Waterverplaatsing : 1.930 ton Lengte : 63 m Diameter drukhuid : 6,4 m</p>

De significante verschillen c.q. overeenkomsten in afmetingen zijn overduidelijk. De Barracuda heeft bovendien een nucleaire voortstuwing, terwijl Nederland een conventionele onderzeeboot wil.

Hierboven staat een vergelijking tussen het type onderzeeboot dat als basis wordt gehanteerd door de betrokken werven.

Op 28 juli jl. heeft Defensie de TK geïnformeerd over de reacties ontvangen van de kandidaat-werven Naval Group, Saab Kockums en thyssenkrupp Marine Systems.

Nu start het traject van interdepartementale beoordeling (kwaliteit, prijs, levertijd, inschakeling NL bedrijven) en de politieke besluitvorming. Opgemerkt wordt dat het in de oordeelsvorming gaat over een unieke

combinatie van de kwaliteit van de onderzeeboot, de hoogte van de prijs en de levertijd. Als kwaliteit doorslaggevend is, zal de onderzeeboot veel duurder zijn en nooit op tijd kunnen worden geleverd. Verder valt op dat onderhoud geen beoordelingscriterium is. Buitengewoon merkwaardig omdat levensduurkosten centraal zouden moeten staan.

Het geven van ambtelijk advies op zich is al een hell of a job, vertraging ligt op de loer. En wat te denken van de politieke besluitvorming in verkiezingstijd en kabinetsformatie? Het zou uniek zijn als een demissionaire regering een miljarden besluit zou nemen met vergaande buitenlands politieke gevolgen.

Ook bij de 15 aanwezigen zijn er de nodige zorgen over het verdere verloop van de vervanging van de Onderzeebootcapaciteit.

Krijgen wij tijdelijk een Onderzeedienst zonder onderzeeboten?